

Malířská 231/6, 170 00 Praha 7
Tel.: 233 381 546
Email: ekolist@ekolist.cz

Výroční zpráva

2013

Obsah

Kdo jsme	2
Realizované projekty v roce 2013	3
Zaměstnanci	3
Sponzoři a partneři	4
Příloha I. Naše hlavní projekty	
Ekolist.cz - internetový deník o životním prostředí	5
Ecomonitor	6
Příloha II. Naše další projekty	7
Rozpočet	19

Kdo jsme

Stručně o organizaci

Celý název naší organizace je Brontosauří ekocentrum Zelený klub, zkráceně BEZK. Byla založena v roce 1992 a její hlavním zaměřením je publikační a vzdělávací činnost.

Hlavní činnost

na internetu provozujeme **Ekolist.cz**, denně aktualizované stránky přinášející zpravodajství o životním prostředí (včetně velkého množství tematicky členěných příloh) a **Ecomonitor** - databáze článků o životním prostředí.

Ostatní činnost

BEZK také spolupracuje při budování webových stránek ÚVR ČSOP. Při budování stránek nabízí pomoc technickou i obsahovou. BEZK spolupracuje s místní správou a samosprávou a to v ČR i v zahraničí. BEZK organizuje školení v oblasti medií, spolupráce mezi místní správou a samosprávou na jedné a neziskovými organizacemi na druhé straně. BEZK se podílí na různých výzkumných i expertních projektech.

Vedení společnosti tvořili: Pavel Činčera, Ondřej Charvát a část roku Roman Mucha.

Ředitel organizace je Pavel Činčera.

Stálými zaměstnanci byli Pavel Činčera, Ondřej Charvát, Martin Mach, Zdeňka Vítková, Sylva Pokorná a Roman Mucha. Stálými spolupracovníky jsou Jan Stejskal, Vendula Maráková, Matouš Mihaliček, Helena Marková.

Organizace má statut občanského sdružení (podle Zákona č. 83/1990 Sb.), v roce 2013 měla 6 zaměstnanců. BEZK spolupracoval s 10-15 externími spolupracovníky.

Poslání a cíle organizace

Organizace se snaží šířit objektivní informace o životním prostředí, přinášet nápady a rady k šetrnějšímu chování k životnímu prostředí. Nabízí technickou pomoc při realizaci projektů jiných organizací, při nichž využívá moderních informačních technologií. BEZK se neúčastní kampaní a nepodporuje žádná konkrétní řešení.

Stručný profil členů organizace

Členové a spolupracovníci BEZKu mají převážně vysokoškolské vzdělání nebo vysokou školu studují, z oborů technických, přírodních i humanitních (informačních technologií). Věkové rozmezí od 28 do 50 let. Velká většina má několikaleté zkušenosti s prací v neziskovém sektoru.

Realizované projekty v roce 2013

V roce 2011 jsme pokračovali v práci na 2 hlavních projektech:

1. **Ekolist.cz** – internetový deník o životním prostředí
2. **Ecomonitor** – databáze článků o životním prostředí

V roce 2013 jsme dále pokračovali v práci na projektech:

1. Vzdělávací projekt **Další vzdělávání občanů k lepší orientaci v mediální sféře posilování občanské společnosti v regionech pomocí zlepšování schopnosti občanů a jejich spolků získávat větší pozornost médií. (Dobrá média). Financovaný OP VK.**
2. Studie **Hodnocení efektivity nástrojů environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty financovaný TAČR**

Hlavní prioritou v roce 2013 byl Ekolist.cz, jehož součástí je řada rubrik, které jsou také samostatnými projekty.

Podrobnosti o projektech najdete v příslušných přílohách.

Zaměstnanci a stálí externí spolupracovníci

V roce 2013 pracovali pro organizaci následující zaměstnanci a stálí externí spolupracovníci:

Pavel Činčera je předseda a ředitel, vystudoval Přírodovědeckou Fakultu Univerzity Karlovy v Praze. Vedením projektů na ochranu životního prostředí se zabývá od roku 1989. V BEZKu je zaměstnán na plný úvazek.

Ondřej Charvát je zaměstnanec BEZKu, který pracuje zejména na projektu *Ecomonitor*, má také na starosti rubriku *Ekologická Legislativa a Politici a životní prostředí*. Podílí se také na zodpovídání dotazů a tvorbě zpráv, rad a návodů pro Zelenou domácnost. Je šéfredaktorem Ekolist.cz. Dálkově studuje magisterské studium na Fakultě humanitních studií na Univerzitě Karlově.

Martin Mach má na starost plnění ekospotřebitelských a ekoporadenských projektů po obsahové stránce a spolupracuje na administrativní části. Je zapojen jako redaktor serveru *Ekolist.cz*. Je odpovědný za rubriku *Zelená domácnost* a za stránky *Zeleného knihomola*. Je vedoucím projektu *Environmentální občanské poradenství (2009-2011)*. V roce 2010 dokončil magisterské studium na Fakultě humanitních studií na Univerzitě Karlově.

Jan Stejskal vystudoval Filozofickou fakultu UK v Praze, obor bakalářské studium humanity, a magisterské studium na Fakultě humanitních studií UK, obor obecná antropologie. Je stálým externím spolupracovníkem organizací a píše pro Ekolist.cz.

Zdeňka Vítková je zaměstnancem BEZKu od května 2009. V rámci projektu Ekolist.cz pracuje jako vedoucí vydání a redaktorka. Vystudovala *obor Aplikovaná ekologie na Fakultě životního prostředí ČZU*.

Helena Marková spolupracuje s BEZKem od začátku roku 2007 jako finanční manažerka projektů. Od listopadu 2009 je stálým zaměstnancem BEZKu na poloviční úvazek a pracuje jako finanční manažerka projektů.

Sylva Pokorná pracuje jako sekretářka organizace od července 2009 na plný úvazek. Vedla databázi odběratelů tištěného *Ekolistu* a spolupracovala na jeho distribuci. Má na starosti běžnou administrativu organizace a administrativu související se všemi projekty BEZKu. Od ledna r.2013 pracovala také jako finanční manažerka projektu „Dobrá média“.

Roman Mucha pracuje v BEZKu na částečný úvazek od září 2010 jako marketingový a PR pracovník. Má na starosti propagaci *Ekolistu.cz*, komplexní zabezpečení reklamy a inzerce, spolupráci s agenturami a provozovateli obdobných webů. Řídí a zabezpečuje oblast internetových aplikací a projektů. Koordinuje práci externích programátorů a grafiků. Od září 2011 pracoval jako vedoucí a specialista na zavedení e-learningu projektu „Kulturně historické

dědictví..." a od srpna r.2012 jako vedoucí projektu „Dobrá média“. Vystudoval vysokou vojenskou technickou školu.

Matouš Mihaliček je stálým externím spolupracovníkem organizace, většinou pomáhá s grafickými pracemi.

K našemu týmu patřila i řada externistů a spolupracovníků, kteří pracují pro naši organizaci na základě dohody o provedení práce. Jejich počet se pohyboval mezi 10 – 15.

Sponzoři a partneři

Naše činnost by nebyla možná bez sponzorů a partnerů, ze kterých nejdůležitějšími v roce 2013 bylo *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, TA ČR, Evropský sociální fond a Hlavní město Praha*.

Naším hlavním spolupracovníkem je **Brontosaurus Praha 7**, se kterým sdílíme kancelářské prostory a jehož členové s námi spolupracují, a **Econnect**, který provozuje internetový server na němž máme umístěny své stránky; Econnect je také poskytovatelem našeho redakčního systému a spolupracuje s námi na řešení našich technických problémů.

Všem těmto sponzorům a spolupracovníkům děkujeme, protože bez nich by naše práce nebyla možná.

Příloha I – Naše hlavní projekty

Ekolist.cz

Ekolist.cz je internetový deník o přírodě a životním prostředí. Vznikl v prosinci 1997. Přináší především aktuální zpravodajství, zároveň ale obsahuje i publicistickou část (rozhovory, články o přírodě, eseje, názory, komenáře a diskuse, články o kultuře). Velmi důležitou součástí serveru je rovněž rubrika Zelená domácnost, která přináší rady pro život šetrný jak k okolnímu prostředí, tak k vlastní peněženke. Čtenáři na Ekolistu najdou také kalendář akcí a přehled knih a filmů s environmentální tematikou.

Ekolist.cz v současnosti nabízí nejrozsáhlejší zpravodajství z oblasti přírody a životního prostředí na českém internetu, které zároveň odpovídá novinářským standardům pro nestranné a ideologicky nezatížené informování veřejnosti. Ekolist.cz je jako internetové médium přístupný čtyřadvacet hodin denně a nabízí všechny původní texty zadarmo. Obdobný server zaměřený na širokou veřejnost na českém internetu není. Redakce serveru neprosazuje žádné vlastní názory či koncepty řešení, přináší nestranné zpravodajství a nabízí prostor pro diskusi. Díky tomu je Ekolist.cz přijatelným informačním zdrojem pro široký okruh zájemců o informace o životním prostředí. Právě díky své přijatelnosti pro čtenáře nejrozsáhlejšího zaměření se Ekolist.cz stal zajímavou diskusní platformou napříč různými zájmovými skupinami, jakýmsi „neutrálním územím“. Redakce a vydavatel se záměrně snaží budovat Ekolist.cz tak, aby byl důvěryhodným informačním zdrojem pro nejrozsáhlejší zájmové skupiny a aby byl slušným, ale přitom zajímavým a podnětným diskusním prostorem.

Cílové skupiny

Cílovou skupinou serveru Ekolist.cz je nejširší veřejnost, v ideálním případě všichni zájemci o životní prostředí a přírodu, kteří dokážou číst česky nebo slovensky. Jako médium se ale zaměřujeme hlavně na dvě skupiny čtenářů: na mladé lidi na středních a vysokých školách ve věku 15–24 let a rovněž na silnou skupinu ekonomicky aktivních čtenářů ve věku 25–54 let. Podle průzkumu NetMonitoru jde o mírně nadprůměrně vzdělanou skupinu (vzhledem ke vzdělání čtenářů ostatních serverů) a v největší míře o vysoce kvalifikované zaměstnance, často z prostředí veřejné správy, a podnikatele.

Ekolist .cz četlo až 80 tisíc unikátních čtenářů měsíčně (dle Google Analytics).

Podle sociodemografických průzkumů společnosti NetMonitor je server Ekolist.cz čten po celé České republice. Přibližně pětina čtenářů je z Prahy, silné zastoupení mají rovněž Ústecký, Liberecký, Moravskoslezský, Zlínský, Jihomoravský a Středočeský kraj. Poměrně vysoký počet čtenářů je ze Slovenska. Vysokou čtenost má Ekolist.cz zejména v městech nad 20 000 obyvatel.

Ecomonitor

Ecomonitor je každodenně aktualizovaná databáze článků a tiskových zpráv týkajících se tématu životního prostředí. Texty zařazované do databáze jsou rozděleny do tří oddílů. Za prvé monitorujeme domácí tištěné a elektronické deníky a časopisy (Ihned, MF Dnes, Lidovky, Právo, Respekt, Aktuálně.cz, Deník, Sedmá generace atd.) Tyto články jsou zveřejňovány buď jako celé texty umístěné na našich stránkách nebo v podobě odkazů na původní stránky zdroje. Dále zveřejňujeme původní články, které vycházejí z cizojazyčných materiálů. Vycházíme ze sledování zahraničních zdrojů, především z anglické jazykové oblasti, a snažíme se tak zpřístupnit čtenářům jinak často nedostupné materiály.

Hlavními zdroji jsou: BBC, Associated Press, Environmental News Network, MSNBC, AllAfrica.com a Swiss Radio. Poslední oblastí jsou tiskové zprávy vydávané jednak státní správou (Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo dopravy atd.), neziskovým sektorem (Arnika, Děti Země, Hnutí DUHA, Greenpeace) a stále častěji také soukromými společnostmi. Celá databáze je doplněna vyhledávacím nástrojem. Požadované informace může čtenář získat buď zadáním klíčového slova nebo pomocí kategorií, které rozdělují texty jak podle zeměpisného klíče (jednotlivé kraje ČR, země Evropy, Severní Amerika ...) tak podle témat (doprava, chráněné oblasti, odpady...) nebo institucí, kterých se týkají (vláda, jednotlivá ministerstva, politické strany atd.).

Domovská stránka www.ecomonitor.cz zobrazuje aktuální původní články, materiály z českých médií i tiskové zprávy. Pomocí on-line rešeršního nástroje jsou přístupné veřejnosti všechny zařazené texty.

Databáze Ecomonitor (www.ecomonitor.cz) funguje od roku 1996 a je neustále aktualizována. Dnes databáze obsahuje téměř 60 tisíc zveřejněných textů (zhruba 38 000 článků z českých médií asi 17 000 tiskových zpráv a 1 650 původních překladů). V rámci České republiky se jedná o jedinou rešeršní databázi mediální odezvy environmentální problematiky, jež je navíc pro uživatele přístupná bezplatně 24 hodin denně. Výstupy Ecomonitoru využívá i server Ekolist.cz (www.ekolist.cz), překladové články přebírá i řada jiných médií.

Příloha II – Naše další projekty

Další vzdělávání občanů k lepší orientaci v mediální sféře – posilování občanské společnosti v regionech pomocí zlepšování schopnosti občanů a jejich spolků získávat větší pozornost médií. (Dobrá média)

Projekt mediálních školení ve všech krajích ČR určený aktivním občanům především z nevládních organizací, účastnili se ale i zástupci obcí a živnostníci. Vyškolili jsme téměř 600 lidí, realizovali jsme 7 regionálních projektů. Zlepšili jsme schopnosti účastníků oslovovat veřejnost a komunikovat s medií.

Podrobnější informace:

Cílovou skupinou projektu byl aktivní občan, který díky svým aktivitám hraje důležitou roli v budování občanské společnosti zejména na místní úrovni. Vzhledem k legislativní situaci v České republice byli účastníci projektu zejména zaměstnanci a dobrovolní pracovníci neziskových a nevládních organizací. Nosná část projektu byla realizována prostřednictvím klíčových aktivit.

01 - Workshopy v krajích s nominační funkcí

Dvoudenní vzdělávací workshopy byly první fází projektu. Byly realizovány ve všech krajích a jejich hlavním cílem bylo poskytnout účastníkům základní informace o fungování médií, o prostředcích a formách komunikace s nimi a v rámci minikurzů je naučit základní dovednosti v oblasti fotografování a provozování internetových stránek.

Workshopy proběhly v souladu s harmonogramem takto:

- Plzeň (18. - 19. 10. 2012)
- Liberec (20. - 21. 10. 2012)
- Ústí nad Labem (1. - 2. 11. 2012)
- Hradec Králové (17. - 18. 11. 2012)
- Karlovy Vary (24. - 25. 11. 2012)
- Olomouc (28. 2. - 1. 3. 2013)
- Zlín (2. - 3. 3. 2013)
- Jihlava (25. - 26. 3. 2013)
- Pardubice (27. - 28. 3. 2013)
- Ostrava (25. - 26. 4. 2013)
- Brno (27. - 28. 4. 2013)
- České Budějovice (9. - 10. 5. 2013)
- Kladno (16. - 17. 5. 2013)
- Speciál ČECHY (Plzeň, 19. - 20. 9. 2013)
- Speciál MORAVA (Olomouc, 23. - 24. 9. 2013)

Workshopy v krajích (1-13) proběhly vždy podle stejného programu:

1. den (9:00 – 18:00)

- 09.00 Prezence, zahájení – úvod
- 09:30 Jak lépe porozumět světu „velkých médií“ a jak pochopit, co je zajímavá
 - Teoretická část: jak média fungují, jaké je jejich měnící se role a jak je využívat
 - Jak ve své práci vyhledat témata, o něž mohou média projevit zájem
 - Jakým způsobem psát pro čtenáře a novináře, kteří o vaši činnosti mají jen malé povědomí
 - Tiskové zprávy jinak! Jak psát jen to, co má šanci zaujmout
 - Kreativní přístup k psaní
 - Základy postupů Public Relations
- 11:00 Internet a sociální média – cenný spojenec
 - Teoretická část: Internet jako mocný, ale vrtkavý spojenec – jak ho opravdu dobře využívat
 - Sociální média jako mocná zbraň pro lepší prezentaci vaši činnosti
 - Jak postupovat při formulování kvalitního obsahu pro web
 - Úvod do problematiky optimalizace webových stránek (SEO)
- 12:30 Přestávka na oběd
- 13:30 Pohlédněte na sebe jinak
 - Jak u konkrétních účastníků najít opravdu zajímavá témata, jimiž je možné zvýšit svoji přítomnost v médiích
 - Jak tato témata zpracovat do tiskových zpráv
 - Jak konkrétně budovat vztahy s médii a získat je na svoji stranu
- 18:00 Ukončení prvního dne

2. den (09:00 – 15:00)

- 08:30 Ranní čaj a káva (chvilka pro neformální sdělení dojmů a očekávání)
- 09:00 Zahájení druhého dne
- 09:15 Minikurzy (účastníci si vyberou jeden ze dvou nabízených kurzů)
- Fotografování
 - Praktický výcvik – základní postupy při fotografování: jak i z obyčejných fotoaparátů získat kvalitní fotografie pro svoji prezentaci, jak fotografovat různé akce, skupiny lidí, atp...
 - “Tipy a triky” profesionálů, které mohou zlepšit práci i začínajících fotografů
 - Úvod to teorie hodnocení fotografií: jaké parametry má mít fotografie, která může zlepšit vaši prezentaci
 - Jak fotografie upravit, aby se daly použít k tiskové zprávě
 - Jak využívat technické pomůcky na internetu ke zlepšení své práce a lepší prezentaci práce NNO a spolků
- Internetové stránky
 - Základní teorie o internetových stránkách
 - Postupné kroky od začátku až k spuštění vlastního webu
 - Optimalizace internetových stránek
 - Tipy a triky pro efektivní internetovou komunikaci
- 12:30 Tipy a triky
 - Cenné praktické rady pro efektivní práci
 - Tipy na užitečné počítačové programy a internetové aplikace
 - Triky, které stojí zato znát
- 13:30 ”Hospodský test” – praktické cvičení nového pohledu “sami na sebe”
- 14:30 Zadáání pro tvorbu regionálních projektů a závěrečná diskuse
- 15:00 Ukončení druhého dne

Součástí workshopu byla také beseda se zástupcem médií, kterým byl zpravidla šéfredaktor, nebo redaktor regionální redakce MF Dnes. Tato beseda byla velmi přínosná.

Vzhledem k velkému zájmu účastníků a snaze vyhovět i těm, kteří se nemohli zúčastnit workshopů v krajích, jsme nad rámce plánu přidali a v září uskutečnili dva workshopy SPECIÁL pro zájemce z Čech a Moravy. Tyto workshopy již neměly nominační funkci a jejich program byl upraven tak, aby účastníci mohli absolvovat oba minikurzy a nemuseli si vybírat pouze jeden z nich. Současně byl také přidán minikurz tvorby tiskové zprávy.

Nominační funkce workshopů spočívala v tom, že účastníci byli informováni o možnosti realizovat vlastní regionální projekt a byli vyzváni k jeho vypracování a odeslání k posouzení. Tyto projekty byly v rámci klíčové aktivity 02 posouzeny.

Výstup klíčové aktivity

Výstupem této aktivity byly samotné workshopy a poskytnuté vzdělání pro jejich účastníky. Současně byly výstupem samotné nominované regionální projekty. Workshopů mělo být provedeno 13, skutečně uskutečněných bylo 15. Podle projektu mělo být vyškolen a do MI započítáno 390 účastníků,. Tento cíl byl překročen a do MI bylo započítáno 404 účastníků. Účastníkům workshopu byly poskytnuty studijní materiály v podobě prezentací a dalších doplňkových informací. Všechny cíle a výstupy klíčové aktivity byly splněny a překročeny.

02 - Výběr projektů na základě nominací, výběr regionálních koordinátorů

Smyslem této klíčové aktivity bylo vybrat z nominovaných regionálních projektů ty, které budou svým obsahem odpovídat záměrům a cílům a budou splňovat požadované kritéria.

V rámci této aktivity jsme předpokládali, že budeme vybírat nominované projekty ve dvou kolech vždy po uskutečnění několika workshopů s nominační funkcí. Po zkušenostech z prvních pěti workshopů jsme zjistili, že tento postup značně limituje zájemce o regionální projekt a to zejména v tom, že musí s jeho začátkem čekat, až budou projekty posouzeny. Tomuto jsme se nakonec rozhodli vyhnout a od šestého workshopu jsme vybírali vždy regionální projekty vždy ihned po skončení nominačního workshopu.

Výběr regionálních projektů a koordinátorů probíhal takto:

- vyzvání účastníků workshopů k zpracování regionálního projektu
- zpracování regionálního projektu na připraveném formuláři
- Odeslání regionálního projektu do stanoveného termínu
- pozorné prostudování regionálního projektu výběrovou komisí složenou s členů hlavního realizačního týmu a upřesnění projektu
- posouzení regionálních projektů
- vybrání těch, které odpovídají kritériím
- informování podávajících o výsledku výběru

Celá procedura byla postavena tak, aby ti co podávají nominaci na regionální projekt, byli posléze, v případě jeho vybrání automaticky nominováni do pozice regionálního koordinátora.

Cílem klíčové aktivity bylo vybrat sedm regionálních projektů a k nim sedm regionálních koordinátorů.

Výstup klíčové aktivity

Výstupem klíčové aktivity bylo vybrání devíti regionálních projektů a stanovení regionálních koordinátorů.

01 - Lotři na dobré cestě (Zdeňka Císařová, Tomáš Buriánek)

02 - Hrabůvka Live (Pavlína Miturová)

03 - Piště si (Andrea Pecinová)

04 - Dětské parlamenty a média (Vladimír Hurta)

05 - Společně pro rodinu (Josef Záboj)

06 - Nezlomení cestují s Euroklíčem (Radka Konečná - Svatošová)

07 - Tanec v Pardubicích (Petr Zlesák)

08 - Volný čas není nuda (Jan Burda)

09 - Kyberšikana (Lucie Benešová)

S regionálními koordinátory byla uzavřena dohoda o provedení práce. Současně byly upřesněny harmonogramy realizace regionálních projektů, jejich cíle a výstupy. Povinnou součástí každého regionálního projektu bylo provedení regionálního workshopu zaměřeného na vzdělávání v oblastech spojených s problematikou daného regionálního projektu.

03 - Vzdělávací workshopy v rámci 7 regionálních subprojektů

Tato klíčová aktivity byla zaměřena na jednotlivé regionální projekty. V souladu se záměry definovanými v regionálních projektech byly provedeny vzdělávací workshopy, které byly vždy zaměřeny na potřeby regionálního projektu. Všechny workshopy ovšem vycházely ze základního cíle celého projektu. Organizačně workshopy zabezpečovali koordinátoři, odborně pak lektori a konzultanti.

Regionální vzdělávací workshopy:

- 16. 3. 2013 (Lotři na dobré cestě) - Internetové stránky a fotografování (Nové Město nad Metují)
- 23. 5. 2013 (Hrabůvka Live) - Efektivní PR svépomocí (Ostrava)
- 4. 6. 2013 (Nezlomení cestují s Euroklíčem) - Jak psát tiskové zprávy. Jak na webové stránky (Pardubice)
- 10. 6. 2013 (Volný čas není nuda) - Tiskové zprávy a sociální sítě (Jihlava)
- 11. 6. 2013 (Společně pro rodinu) - Psaní tiskových zpráv, komunikace s novináři, weby a sociální sítě (Olomouc)
- 12. 6. 2013 (Dětské parlamenty a média) - Psaní tiskových zpráv, komunikace s médii a fotografování (Vsetín)
- 15. 6. 2013 (Pište si!) - Tiskové zprávy, PR, sociální sítě (Zlín)
- 18. 6. 2013 (Tanec v Pardubicích) - Internetové stránky a fotografování (Pardubice)
- 13. 9. 2013 (Kyberšikana) - Jak dobře prezentovat své aktivity nejen online a jak se poprat s negativními projevy online (Nymburk)

Výstup klíčové aktivity

Výstupem klíčové aktivity bylo proškolení účastníků workshopu v daných tématech a zvýšení jejich kompetencí v znalostech a dovednostech spojených s problematikou médií a jejich využití. Projektem definovaný počet 150 účastníků byl překročen a do MI bylo započítáno 194 podpořených osob (účastníků).

04 - Průběžné poskytování konzultací v rámci 7 subjektů

Tato klíčová aktivity byla zaměřená na odborné vedení a poskytování konzultací v rámci regionálních subprojektů. Z důvodu rovnoměrného zatížení projektových lektorů konzultantů byl ke každému regionálnímu projektu přidělen jeden hlavní konzultant, který následně koordinoval odbornou pomoc a odborně vedl daný projekt. Díky tomuto opatření byla zvýšena efektivita konzultantské činnosti ve prospěch regionálních projektů.

Hlavní konzultanti byli k regionálním projektům přiděleni takto:

- 01 - Lotři na dobré cestě (Roman Mucha)
- 02 - Hrabůvka Live (Roman Mucha)
- 03 - Piště si (Ondřej Charvát)
- 04 - Dětské parlamenty a média (Ondřej Charvát)
- 05 - Společně pro rodinu (Ondřej Charvát)
- 06 - Nezlomení cestují s Euroklíčem (Martin Mach)
- 07 - Tanec v Pardubicích (Martin Mach)
- 08 - Volný čas není nuda (Martin Mach)
- 09 - Kyberšikana (Roman Mucha)

Odborná pomoc a konzultace byly poskytovány jak přímo regionálním koordinátorům, tak také účastníkům regionálních workshopů.

Hlavní typy poskytovaných konzultací

- připomínkování a úprava tiskových zpráv,
- připomínkování a úprava dalších mediálních výstupů (letáky, pozvánky, apod.),
- pomoc při tvorbě internetových stránek regionálních subprojektů,
- pomoc při úpravě fotografií,

- pomoc při výběru vhodných médií a při komunikaci s nimi
- posuzování a analýza dosavadních prezentačních aktivit a návrhy na zlepšení

Většina konzultací probíhala formou přímého zásahu do mediálních výstupů s následným vysvětlením prostřednictvím elektronické pošty, telefonu a SKYPU. V některých případech byly konzultace prováděny osobně. V případě, že nebyl přidělený konzultant dostatečně fundovaný k poskytnutí potřebné konzultace, byla tato zprostředkována prostřednictvím jiného lektora konzultanta, který se na danou oblast specializoval.

Hlavní specializace konzultantů:

- Roman Mucha - internetová komunikace, marketing a PR,
- Martin Mach - stylistika a psaní tiskových zpráv,
- Ondřej Charvát - komunikace s médií a psaní tiskových zpráv,

Na konzultantské činnosti se velkou měrou podílel odborný garant projektu Jan Rybář, který odborně vedle jednotlivé konzultanty a prováděl odbornou supervizi jejich činnosti.

05 - Řízení koordinačního webu s nejlepšími výstupy vzdělávaných

V rámci projektu vznikl a po celou dobu projektu byl provozován koordinační web www.dobramedia.cz na kterém byly široká veřejnost informována o projektu a o jednotlivých aktivitách. Hlavní část webu byla zaměřena na propagaci jednotlivých dvoudenních vzdělávacích workshopů a regionálních vzdělávacích workshopů. Součástí webu byly také informace o jednotlivých regionálních projektech. Dále byly na webu umístěny studijní materiály pro účastníky workshopů.

Pro zveřejňování a publikování výstupů účastníků projektu byly zřízeny a provozovány samostatné internetové noviny <http://noviny.dobramedia.cz>. Tyto internetové noviny fungovaly jako běžný zpravodajský server, na kterém jsme účastníků projektu umožnili publikovat zprávy a informace o své činnosti. Vznikl tak prostor pro publikování informací o které ostatní média nejeví potřebný zájem a současně prostor, na kterém se účastníci mohli poučit z práce svých kolegů. Zájem o publikování v internetových novinách byl zpočátku malý, nicméně s přibývajícím obsahem se zvyšoval.

V internetových novinách bylo možné publikovat:

- tiskové zprávy
- články a reportáže včetně fotografií
- prezentace jednotlivých projektů
- pozvánky na akce
- doplňkově jsme zpracovávali a publikovali tiskové zprávy převzaté z ČTK

V závěru projektu bylo v internetových novinách publikováno přes 300 zpráv a příspěvků.

06 - Vznik příručky

V rámci této klíčové aktivity vznikla studijní a inspirační publikace pro účastníky projektu. V projektu jsme počítali s tím, že příručka vznikne již před zahájením dvoudenních workshopů. Tento záměr se nám nepodařilo uskutečnit a to z důvodu zpoždění se zahájením projektu o 4 měsíce. Současně jsme byli vedeni snahou vytvořit kvalitní publikaci. To se nám nakonec povedlo a v únoru 2014 jsme příručku vydali. Současně jsme ihned zahájili rozesílání příručky účastníkům již uskutečněných workshopů. Příručku napsal a editoval Jan Rybář na základě autorské smlouvy. Publikace byla doplněna ilustracemi od grafičky Ester Kuchynkové, která ilustrace vytvořila na základě dohody o provedení práce. Publikace byla vydána v brožované vazbě a byla opatřena ISBN.

- ***Bud'te více vidět aneb Lepší PR svépomocí,***
Tištěná publikace (příručka), rozsah 196 stran, autor/ autoři: Jan Rybář (ed.),
Praha 2013. ISBN 978-80-905254-9-8

V prvním kole bylo vydáno 500 příruček, následně bylo vzhledem k navyšujícímu se počtu účastníků projektu dotištěno dalších 140 kusů. Příručky byly zdarma rozdávány všem účastníkům workshopu.

Současně byla příručka zpřístupněna v elektronické podobě a to jako studijní materiál v rámci e-learningu. K zabezpečení maximálního využití příručky v elektronické podobě, byla publikace převedena také do formátu pro elektronické čtečky knih. A zpřístupněna široké veřejnosti také v e-learningu.

07 - Vznik studie Nejlepší příklady z praxe

Tato studie je dalším studijním materiálem, který vznikl v rámci projektu. Zatímco příručka obsahovala studijní materiály v obecné úrovni. Studie nejlepších příkladů z praxe pak obsahuje zejména zkušenosti z realizace projektu a regionálních subprojektů. Studie s názvem „Dobrá média - Aktivní občané a média - Příklady dobré praxe“ obsahuje tyto kapitoly:

- Místo úvodu: O publikaci a projektu
- Vzdělávací workshopy
- Noviny Dobrá média
- Lotři na dobré Cestě
- Hrabůvka Live
- Kyberšikana
- Tanec v Pardubicích
- Nezlomení cestují s euroklíčem
- Volný čas není nuda
- Dětské parlamenty
- Místo závěru: Poznatky a doporučení
- Závěrečná tisková zpráva

Studie byla vydána v elektronické podobě PDF a také ve formátech pro elektronické čtečky knih. Autorsky se na studii podílel vedoucí projektu, regionální koordinátoři, lektori konzultanti a odborný garant projektu.

Studie byla umístěna na internetových stránkách projektu, o čemž byli informováni všichni účastníci projektu a široká veřejnost.

08 - Závěrečná konference, vyhodnocení projektu

Závěrečná konference proběhla 16. října 2013 v Pardubicích. Na konferenci byli pozváni všichni regionální koordinátoři a bylo jim umožněno vzít si sebou hosta případně spolupracovníka s projektu. Současně byli osloveni všichni účastníci projektu a byla jim nabídnuta možnost se závěrečné konference zúčastnit. I přes toto široké oslovení a pozvání se konference nezúčastnili všichni a to zejména z časových důvodů.

Program závěrečné konference:

10:00 - 10:30 Prezentace a vzájemné seznámení

10:30 - 11:15 Zahájení, představení hostů a účastníků, seznámení s průběhem projektu (Roman Mucha)

11:15 - 11:30 Jak to viděl odborný garant (Jan Rybář)

11:30 - 11:15 Zhodnocení projektu ředitelem BEZK-u (Pavel Činčera)

10:30 - 10:45 Regionální projekt Lotři na dobré cestě

10:30 - 10:45 Regionální projekt Lotři na dobré cestě
 10:45 - 11:00 Regionální projekt Tanec v Pardubicích
 11:00 - 11:15 Regionální projekt Společně pro rodinu
 11:15 - 11:30 Regionální projekt Nezlomení s Euroklíčem
 11:45 - 12:00 Regionální projekt Kyberšikana
 12:00 - 12:15 Regionální projekt Dětské parlamenty a média
 12:15 - 12:30 Regionální projekt Volný čas není nuda
 12:45 - 13:00 Regionální projekt Hrabůvka Live
 13:00 - 13:15 Regionální projekt Pište si!
 13:15 - 13:30 Anketa k regionálním projektům
 14:30 - 15:15 Umění klást otázky - jak klást otázky abychom dostali potřebné odpovědi (Roman Mucha)
 15:15 - 16:00 Poslední konzultace a rady
 16:15 - 17:30 Diskuse, výměna zkušeností
 17:30 - 18:00 Závěrečné poděkování a slavnostní ukončení projektu

09 - Vytvoření a provozování e-learningového systému

E-learningový modul dostupný široké veřejnosti na internetové adrese <http://e-learning.dobramedia.cz>. Tento modul byl vytvořen pro podporu workshopů, jako studijní materiál pro účastníky projektu a pro další zájemce, kteří se workshopů nemohli zúčastnit. E-learning je rozdělen na dvě části.

Studijní materiály - v podstatě jde o elektronickou podobu příručky.

Elearningový kurz - samotný kurz, který je rozdělen do jednotlivých lekcí. Každá lekce je zakončena testem. Na konci kurzu je pak závěrečný test. Uživatel může testy a jednotlivé lekce procházet i jednotlivě.

1. Co jsou média a co o nich vědět
2. Internetové sociální sítě
3. Jak napsat a komu poslat tiskovou zprávu
4. Jak napsat zprávu, reportáž a pozvánku
5. Kde vzít fotografie, hudbu a videa
6. Statistiky a analýza měření webu
7. Internet a jeho specifika
8. Provoz internetového média
9. Jak efektivně komunikovat s novináři
10. Začínáme fotografovat

Více viz: www.dobramedia.cz

Podpořen v programu:

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Oblast podpory:

Investice do rozvoje vzdělávání

Období realizace:

15. 8. 2012 – 30.10. 2013

Celkové předpokládané náklady:

3 524 598,64 Kč

Hodnocení efektivity nástrojů environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty

Projekt **Hodnocení efektivity nástrojů environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty** byl zahájen v lednu 2012 trval až do prosince 2013. Projekt byl financován Technologickou agenturou české republiky (TA ČR)

I. Fáze projektu

V rámci první fáze probíhala příprava na následující výzkumné úkoly. Jejím jádrem byla především rešerše a excerpcce relevantní zahraniční i domácí odborné literatury. Vzhledem k šíři projektu bylo nutné zpracovat komplexní rešerši, která se zaměřovala především na publikované články popisující evaluaci programů EVVO, vhodné nástroje a strategie pro její vyhodnocování a metodická doporučení a standardy uplatňované v mezinárodním kontextu pro EVVO.

Rešerše se zaměřovala především na respektované jádrové časopisy oboru (Environmental Education Research, The Journal of Environmental Education, Canadian Journal of Environmental Education, Southern African Journal of Environmental Education, Australian Journal of Environmental Education, Journal of Education for Sustainable Development, Journal of Teacher Education for Sustainability, Green Teacher), domácí recenzovaný oborový časopis (Envigogika), relevantní články v ostatních domácích pedagogických časopisech (Orbis Scholae, Pedagogika atd.), monografie věnované evaluaci programů a vybrané metodické materiály z oblasti EVVO.

II. Fáze projektu

Adaptace zahraničních evaluačních nástrojů MSELS a EBS

Cílem této fáze bylo adaptovat dva vybrané zahraniční evaluační nástroje pro použití v českém kontextu. V rámci projektu byl nejprve zpracován orientační přehled zahraničních nástrojů používaných pro evaluaci různých cílových oblastí EVVO. Pro jednotlivé nástroje byla pracovní skupinou realizátorů projektu vyhodnocena jejich relevance a užitečnost pro použití v domácím prostředí. Výsledkem byl výběr dvou nástrojů, MSELS pro žáky druhého stupně ZŠ (části věnované ekologickým znalostem) a EBS, pro hodnocení míry odpovědného environmentálního chování dospělých respondentů.

Oba nástroje byly přeloženy. Reliabilita nástrojů byla ověřována jejich administrací na pilotních skupinách a následnou analýzou (Cronbach alfa test, faktorová analýza). Testování probíhalo na žácích ZŠ a studentech VŠ. Výsledkem bylo vytvoření použitelné české verze obou nástrojů, které pak byly zařazeny do zpracovávaných metodik pro evaluaci programů EVVO (v. fáze 3).

III. Fáze projektu

Sepsání tří metodik evaluace programů EVVO:

V této fázi byly postupně zpracovány metodiky pro evaluaci programů EVVO rozdělené

podle jednotlivých věkových skupin (předškolní a mladší školní věk, starší školní věk a středoškoláci a dospělí účastníci vzdělávacích programů). Metodiky čerpaly z rešerší provedených v první fázi projektu. Jednotlivé evaluační nástroje (dotazníky, testy) byly rozděleny do cílových oblastí vymezených dokumentem Cíle a indikátory EVVO (zpracovaného pracovní skupinou při MŽP) a následně podle uvedených cílových skupin. U každého nástroje byly diskutovány oblasti jeho použití a případné metodologické problémy. Součástí byly i příklady jeho využití v domácí či zahraniční evaluační praxi. Součástí metodik byly i původní české adaptace nástrojů MSELS (Ekologické znalosti) a EBS (odpovědné environmentální chování). Metodiky dále poskytly základní rámec pro analýzu dat, porovnávaly výhody a nevýhody kvantitativních a kvalitativních evaluačních strategií a specifika evaluace programů pro daný typ cílové skupiny. Metodiky byly konzultovány také s odborníky Masarykovy univerzity Brno. Všechny metodiky byly recenzovány dvěma nezávislými recenzenty. Po provedení recenzenty navrhovaných dílčích úprav byly zpřístupněny pro odbornou veřejnost v elektronickém časopise *Envigogika* a předány do certifikačního řízení na MŽP.

IV. Fáze projektu

Zpracování Typologie nástrojů EVVO, zajištění recenzních posudků, úpravy dle doporučení recenzentů. Vytištění 100 kusů.

Cílem publikace bylo vytvořit funkční syntézu probíhající oborové diskuse o strategiích pro efektivní realizaci EVVO, relevantní pro domácí kontext. Zpracování proto navázalo na předchozí rešerše zahraniční i domácí oborové literatury. Na základě porovnání výsledků různých studií byly kategorizovány jednotlivé typy nástrojů EVVO a identifikovány doporučené strategie pro cílové oblasti EVVO. V rámci analýzy domácích i zahraničních metodických textů byly dále porovnány různé přístupy k formulování teorie programu a identifikovány jednotlivé kategorie znaků vymezujících výchovně-vzdělávací programy.

Text byl několikrát konzultován s externími odborníky, zejména z Masarykovy univerzity v Brně. Na základě jejich návrhů byly v textu zpřesněny některé části, především v oblasti ekopsychologie.

Studie byla následně předána do recenzního řízení. Na základě návrhů recenzenta byly doplněny a zpřesněny některé použité definice. Po jejich zpracování pak byla publikace připravena k vydání.

V. Fáze projektu

Zpracování Analýzy bariér uplatňování efektivních nástrojů pro realizaci a evaluaci EVVO u středisek ekologické výchovy, zajištění recenzních posudků, úpravy dle doporučení recenzentů. Vytištění 100 kusů.

Cílem studie bylo zjistit, jaké postoje zaujímají pracovníci středisek ekologické výchovy ke strategiím EVVO vycházejících z ověřených metodických přístupů a k metodám pro evaluaci svých programů.

Studie vychází z analýzy rozhovorů s pracovníky středisek ekologické výchovy,

internetových diskusí, publikovaných textů i dříve provedených výzkumných studií. Získaná data byla kódována podle metodologie Glaserovy verze zakotvené teorie. Po vynoření a identifikaci centrální kategorie byla vytvořena nová teorie, vysvětlující nejednoznačný a komplexní přístup pracovníků středisek ekologické výchovy k efektivním postupům pro přípravu a evaluaci programů. Důvěryhodnost nové teorie byla ověřována diskusí s vybranými respondenty výzkumu. Na jejím základě byla prezentovaná teorie v dílčích ohledech zpřesněna a upravena.

Text byl v průběhu několikrát diskutován s experty z Masarykovy univerzity v Brně i s pracovníky středisek ekologické výchovy. Jejich připomínky byly postupně zapracovávány.

Po dokončení byla publikace předána do recenzního řízení a po zapracování dílčích recenzentových návrhů zpracována k vydání.

VI. Fáze projektu

Zpracování *případové studie k optimalizaci nástrojů EVVO pro téma udržitelná spotřeba, předání do recenzovaného časopisu Envigogika.*

Od června do září 2013 proběhl sběr podkladů pro ***případovou studii k optimalizaci nástrojů EVVO pro téma udržitelná spotřeba.*** Průzkum měl zodpovědět otázku, jakým způsobem legitimizují vybraní spotřebitelé své rozhodnutí nakupovat či nenakupovat sociálně a environmentálně šetrnější výrobky?

V jeho rámci bylo uspořádáno šest ohniskových skupin s relativně homogenním vzorkem populace vybrané podle daného kritéria. Studie neusilovala o reprezentativnost a její výsledky proto není možné zobecňovat pro celou populaci. Výběr respondentů zahrnoval skupinu žen na mateřské dovolené, seniorů, vysokoškolských studentů, podnikatelů, pracovníků veřejné správy a ekologických poradců.

Doba trvání jednotlivých ohniskových skupin byla přibližně jednu hodinu. Rozhovor vedl vždy jeden tazatel, s možnými doplňujícími otázkami druhého. Průběh byl nahráván a nahrávky byly následně doslovně přepsány. Data byla následně analyzována pomocí metody otevřeného kódování, kdy z přepisu byly nejprve vybrány jednotlivé datové segmenty a ty pak kódovány metodou otevřeného kódování. Ve druhé fázi byly k původním kódům doplněny substantivní kategorie. Ty pak byly využity pro porovnání mezi jednotlivými skupinami. Článek byl dále konzultován s odborníky z Masarykovy univerzity Brno.

V říjnu 2013 byl o tomto výzkumu vytvořen článek, který byl zaslán k recenznímu řízení do časopisu Envigogika. Článek je v přehledu výsledků označen jako výsledek č. 6.

VI. Fáze

Zpracování Strategického rámce zvyšování efektivity a optimalizaci nástrojů EVVO

V rámci VI. Fáze byl zpracován strategický rámec, který slouží jako návod k použití výstupů tohoto projektu pro státní správu, která má v působnosti EVVO. Tento rámec shrnuje doporučení projektu a odkazuje se na zpracované výstupy. Strategický rámec byl zpracován na samý závěr tohoto projektu.

Návrh strategického rámce je založen na třech východiscích: (1) právní úprava a

strategický rámec EVVO platný v době předložení návrhu, (2) koncepce „Cíle a indikátory EVVO“ a (3) výsledky výzkumného projektu „Hodnocení efektivity nástrojů EVVO“. Cílem návrhu je poskytnout srozumitelný návod na využití všech výsledků výzkumu pro zvýšení efektivity podpory EVVO zejména v oblasti hodnocení – evaluace – efektivity samotných nástrojů EVVO.

Cílem strategického rámce není návrh systému vlastního provádění podpory EVVO a porovnávání či hodnocení forem, činností, postupů a nástrojů v EVVO používaných. Návrh neobsahuje ani analýzu poskytovatelů EVVO nebo metod jejich práce. Předmětem návrhu je zdůraznit postupy při evaluaci nástrojů EVVO, které mohou zvýšit kvalitu i efektivitu EVVO průřezově. Strategický rámec je podle potřeb uživatele výsledků využitelný jako základ pro vládní či resortní koncepční dokument směřující ke komplexnímu a systémovému hodnocení nástrojů EVVO. Z věcného hlediska strategický rámec obsahuje zejména variantní návrh kodifikace cílů EVVO, přehled požadavků na metodologickou správné evaluační postupy a návrh jejich implementace a v neposlední řadě návrh metody projektového cyklu založeného na trojfázové evaluaci (ex ante – formativní evaluace – sumativní evaluace).

Náklady na projekt: 660 000 Kč bez DPH
Partnerská organizace: Agentura Koniklec

Rozpočet roku 2013

VÝNOSY	SKUTEČNOST ROKU 2013 (Kč)
Dotace (ministerstva, obce, města)	3 026 156,29 Kč
Dotace ze zdrojů EU	0,00 Kč
Nadační příspěvky a dary	183 997,22 Kč
Úroky	174,59 Kč
Výnosy – služby	331 611,72 Kč
Ostatní výnosy	125,83 Kč
CELKEM	3 542 065,65 Kč

NÁKLADY	SKUTEČNOST ROKU 2013 (Kč)
Osobní náklady (mzdy, sociální a zdravotní pojištění)	1 955 589,00 Kč
Nákup služeb (energie, poštovné, tel., nájemné, odborné služby)	1 189 049,18 Kč
Spotřeba materiálu a energie	85 393,45 Kč
Ostatní náklady	38 385,84 Kč
CELKEM	3 268 417,48 Kč

VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	273 648,18 Kč
Počet placených pracovníků	5
Počet dobrovolníků	1